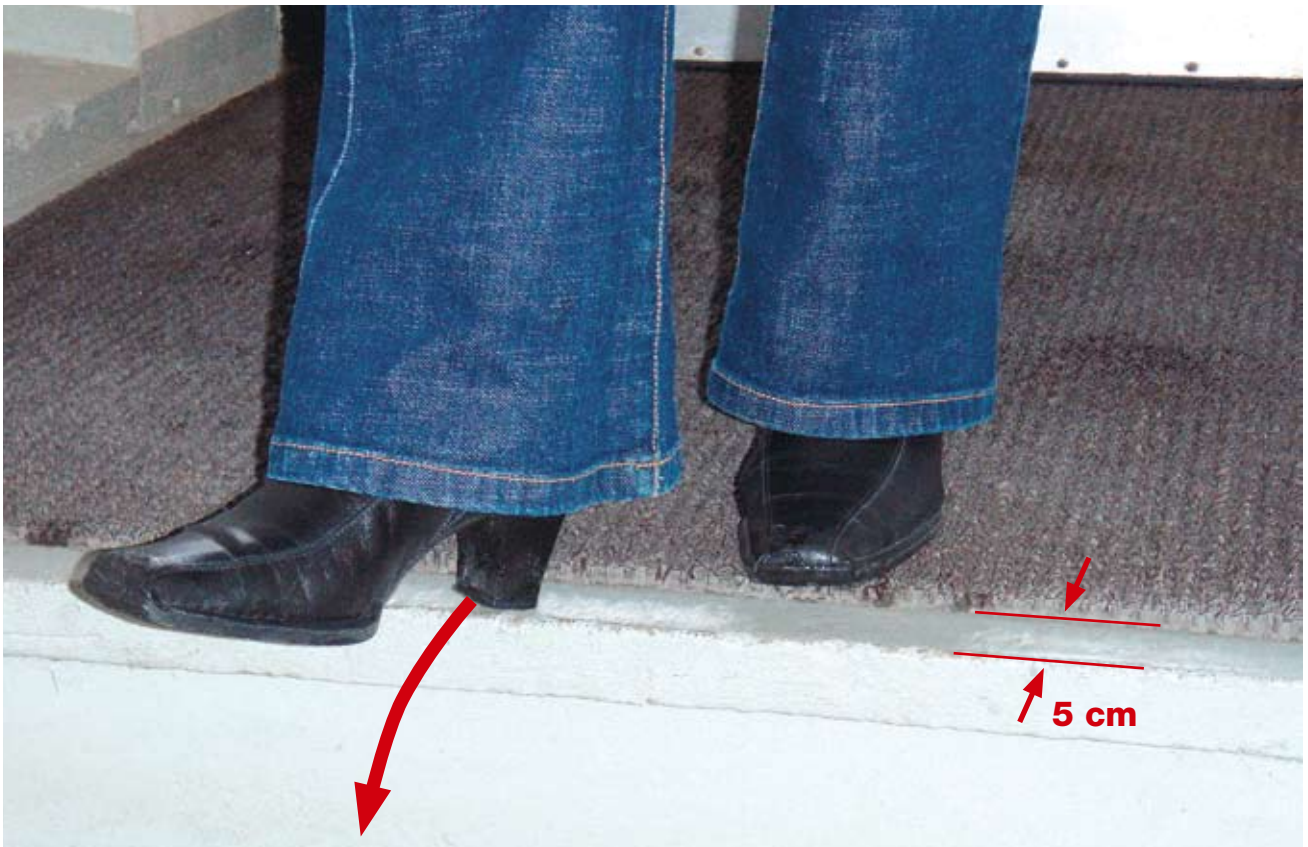

SIIVOUSTYÖNJOHTAJA LIUKASTUI PORTAIKOSSA

Lavastettu tilanne juuri ennen tapaturmaa.

Siivousliikkeen työnjohtaja NN oli lähtenyt toimistoltaan avaamaan kerrostalon saunan ovea työtoverinsa kanssa. Ulkona oli juuri satanut lunta. Työtoveri avasi ensin avaimella ulko-oven, jonka jälkeen NN meni ovesta sisäpuolelle. Ulko-oven sisäpuolella olevalla tasanteella oli leveä ruohomatto ja heti tämän jälkeen alaspäin laskeutuvat portaat. NN oletettavasti liukastui heti portaiden yläpäässä ja syöksyi pää edeltä 1,3 m alempana olleelle betonilattialle. NN sai vakavan päävamman ja menehtyi kahden tunnin päästä. Työtoveri ei nähnyt tapaturmaa.

Kuva 1 Kerrostalon sisäänkäynti. Lavastettu tilanne ennen tapaturmaa.

1. TAPAHTUMIEN KULKU

1.1 Tausta

Kaupunkialueella 20 vuotta toimineella siivousliikkeellä oli 13 työntekijää ja yksi työnjohtaja NN. Siivoussopimukseen kuuluneesta kerrostalosta soitettiin klo 14.00 aikaan siivousliikkeeseen ja pyydettiin avaamaan siivouskohteena olleen kerrostalon saunan ovi. NN lähti omalla autollaan toimistolta avaamaan n. kilometrin päässä olleen kerrostalon saunan ovea työtoverinsa MM:n kanssa.

Ulkona oli juuri satanut lunta. Tuoretta lunta oli todennäköisesti tarttunut myös NN:n talvisaappaiden pohjiin. Porraskäytävä oli kohtalaisen valoisa tapaturmahetkellä.

Kuva 2 Lavastettu astumistilanne tapaturmahetkellä.

1.2 Tapaturma

Työtoveri avasi avaimella ulko-oven, jonka jälkeen NN meni melko vauhdikkaasti ovesta sisään (Kuva 1). Sisään käynnin kohdalla oli 1,3 metrin levyinen ruohomatto ja heti tämän jälkeen alaspäin laskeutuvat portaat (Kuva 2), jossa oli kaide. Oven aukaisemista odottanut talon asukas odotti portaiden alapäässä olleella käytävällä saunan oven vieressä. NN ei ilmeisesti pyyhkinyt kunnolla kiireestään johtuen kenkiään ruohomattoon.

NN liukastui heti portaiden yläpäässä ja putosi pää edeltä 1,3 m alempana olleelle betonilattialle. NN sai vakavan päävamman ja menehtyi kahden tunnin päästä. Kerrostalon asukas näki tapaturman, mutta MM ei nähnyt. NN ei ilmeisesti ehtinyt tarttua portaiden kaiteeseen.

1.3 Kokemus

Siivoustyönjohtaja NN:llä (41-v, nainen) oli siivousalan kokemusta 20 v ja hän oli tullut yritykseen 4 kk aiemmin.

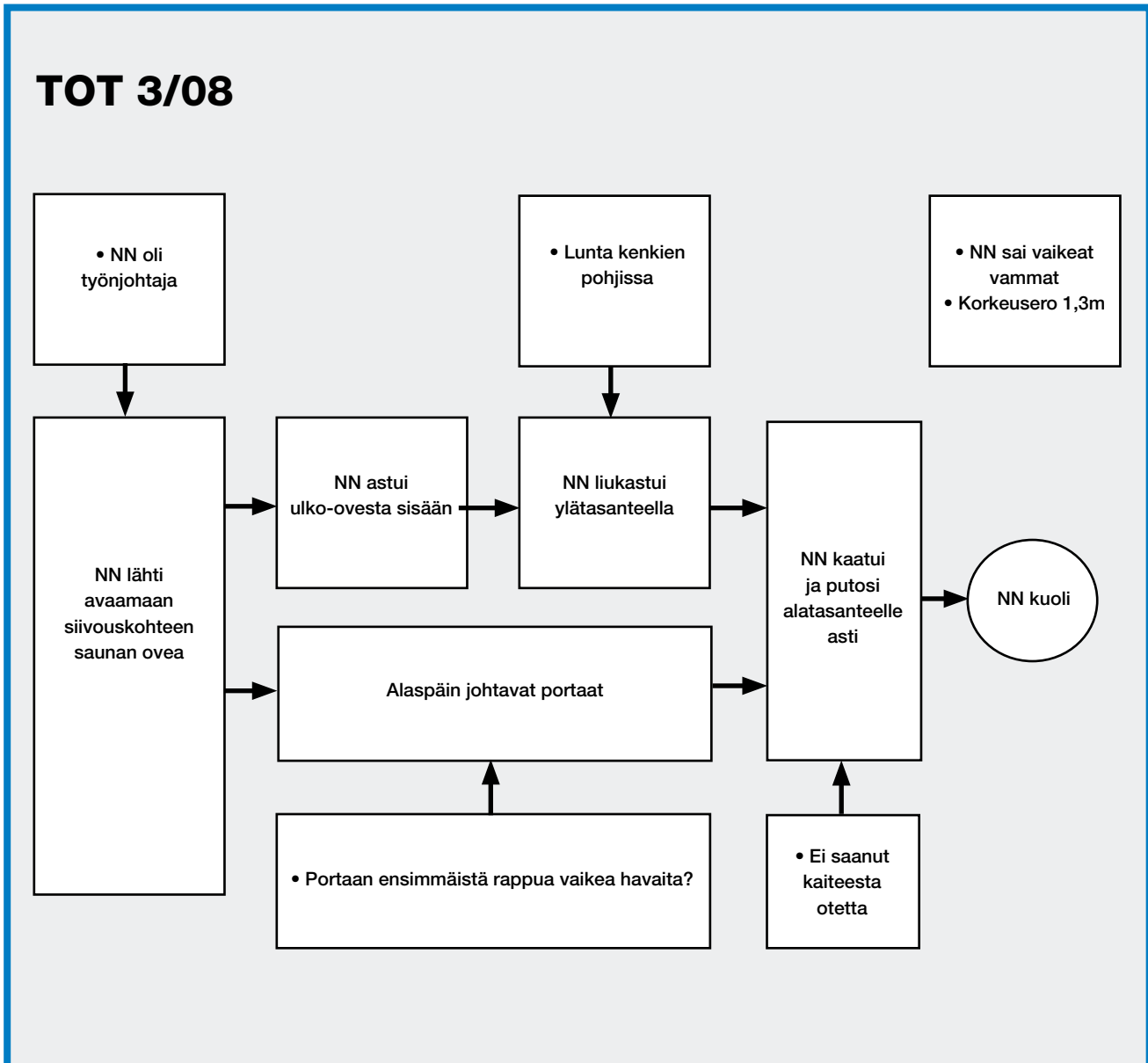
2. TAPATURMAAN JOHTANEET TEKIJÄT

2.1 Lunta talvisaappaan pohjassa

NN:n talvisaappaiden pohjiin oli todennäköisesti jäänyt lunta myötävaikuttaen hänen liukastumiseen portaiden ylätasanteella. NN ei ehkä pyyhkinyt ollenkaan kengän pohjia. Tämä johtui mahdollisesti siitä, että asiakas oli jo odottanut häntä jo jonkin aikaa. Kiirettä on saattanut lisätä se, että tapaturma sattui perjantai-iltapäivästä ja NN oli lähtemässä lomamatkalle.

Oven edessä ollut 1,3 metriä leveä ruohomatto päättyi 5cm ennen portaita. Tämä on saattanut vaikeuttaa ensimmäisen rapun alkamiskohtaa. Tällöin NN on ilmeisesti astunut kannallaan ylätasanteen reunalle ja liukastunut ja horjahtanut eteenpäin. NN ei ilmeisesti myöskään ehtinyt tarttua portaan kaiteeseen.

Kaavio tapahtuman kulusta ja tapaturmatekijöistä

2.2 Putosi pää edeltä betonilattialle

Liukastuttuaan portaiden yläpäässä NN putosi pää edeltä 1,3 m alempana olleelle betonilattialle (Kuva 3). NN sai vakavan päävamman ja menehtyi kahden tunnin päästä.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN TORJUNTA

Kenkien pohjien pyyhkiminen ulko-oven edessä oleviin ritilöihin sekä harjoihin ja sen jälkeen ulko-oven sisäpuolella olevaan ruohomattoon, pienentää olennaisesti riskiä liukastua sisätiloissa.

Portaat ja porrastasanteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että liukastumis- ja kompastumisvaara on mahdollisimman vähäinen. Portaiden valaistuksen tulee olla

hyvä, mutta ei häikäisevä. Portaiden etenemän tulisi olla pienimmillään 250 mm ja askelman nousu enimmillään 190 mm.

Portaikot tulee voida helposti havaita muusta ympäristöstä varsinkin eteistiloissa, joiden ulko- ja sisävalaistuksissa saattaa olla iso valoisuusero. Alas laskeutuvien portaiden yläpään ensimmäisen portaan eteen samoin kuin alapään viimeisen portaan jälkeen tulevalle tasanteelle voidaan laittaa esim. värein kontrastivyöhyke, joka varoittaa alkavasta ja päättyvästä portaikosta. Kontrastivyöhykkeenä voi toimia esim. liukuestetarra, jonka väri on kontrastissa portaan väriin. Lisäksi portaan valaisun tulee olla hyvä.

Pehmeäpohjaiset matalakorkoiset kengät ovat liukastumisvaaran kannalta paremmat kuin kovapohjaiset korkeakorkoiset kengät.

YLEISTIEDOT

Muuttujan nimi	Koodi	Selitys
Työnantajan toimiala	74700	Siivous
Vahingoittuneen ammatti	942	Siivooja
Työympäristö	072	Kerrostalon portaikko
Työtehtävä	53	Puhtaanapitotyö
Työsuoritus	60	Henkilön liikkuminen
Poikkeama	50	Liukastuminen
Vahingoittumistapa	30	Iskeytyminen betonilattiaan

TOT-TAPAUSTEN JA -RAPORTTIEN HAKEMINEN INTERNETISTÄ www.tvl.fi/totti

The screenshot shows the TOTTI web application interface. The header includes the TOTTI logo and the TVL logo. The main content area displays a list of accidents with the following columns: Tunnus (ID), Otsikko (Title), and Tapalmsapvii (Occurrence Date). The list contains 36 entries, each with a brief description of the accident.

Tunnus	Otsikko	Tapalmsapvii
TOT 8.08	Pyöräkaormaaajan kuljettaja loukkasi pänsä	05.05.2008
TOT 7.08	Kuorma-auton kuljettaja jäi päälle kaatuneen puutarvan nosturin alle	29.04.2008
TOT 6.08	Kuorma-autonkuljettaja jäi perustuksiin vetoauton ja puoliperävaunun väliin	25.04.2008
TOT 5.08	Betoniaseman tehdasasemien putosi lävärekskuljetin lattiaa siirtäessään	03.04.2008
TOT 4.08	Elementtasentaja putosi porrasjokosten romahdettua alas	13.02.2008
TOT 3.08	Sivostyöjohtaja hukasti laskeutuessaan portalla alaspaan	01.02.2008
TOT 2.08	Korjausrakennusmies jäi parvekkeen romahdettua alatason alle	22.01.2008
TOT 1.08	Makerevalasentaja iskeytyi tikkaalta maahan valomäntöksen kaaduttua kuorma-auton kovalta	07.01.2008
TOT 25.07	Sahan tuotantopäällikkö jäi trukin alle	26.11.2007
TOT 24.07	Panostaja jäi peruuttavan kuorma-auton alle	22.11.2007
TOT 23.07	Parveke-elementti putosi rakennusmiehen päälle	21.11.2007
TOT 22.07	Kivemies jäi hirsihänkon kulmapilarien päältä pudonneen hirsi-pölyn alle	17.11.2007
TOT 20.07	Kuorma-autonkuljettaja painusti yrittäessään nousta lähdevan auton ohjaamoon	30.10.2007
TOT 18.07	Projekti-insinööri kuoli VOC-käsittelylaitoksen luotinpölyttimen katkain rajäilyksessä	25.10.2007
TOT 21.07	Rakennusalan harjoittelija parusti puun oksan ja ruohonleikkarin istuimen väliin	20.10.2007
TOT 15.07	Kerrostalotyömaalla rakennusmies putosi tasanterolta ja meneti	11.10.2007
TOT 19.07	Yrittäjä ja työntekijä putosivat lankaan katkottua	05.10.2007
TOT 12.07	Työntekijä jäi tehdasalueella trukin ja jarruvuunan väliin	27.09.2007
TOT 11.07	Pelliseppä putosi pystytyysvaiheessa mastotyövälan levikkeeltä	08.08.2007
TOT 8.07	Hävipöinön kesätyöntekijä jäi hävipöinönsänteen binäisemäksi ja meneti	07.07.2007
TOT 17.07	Koivun hävimeen punnakaatajan moottorisahatapaturma	16.04.2007
TOT 16.07	Kalvanlevityksessä tapahtunut työtapaturma, minkä yhteydessä maataloustyöntekijä meneti	14.04.2007
TOT 1.07	Elementtasentaja putosi 5 metriä teräspölyn pudottua nostokorin päälle	01.01.2007
TOT 2.07	Välityöjohtaja jäi vuunan alle ratapihalla	01.01.2007
TOT 3.07	Työkonekuljettaja hukui puskutraktorin suistuttua mereen	01.01.2007
TOT 5.07	Elementtasentaryhman työjohtaja putosi asentaessaan stujakalteita	01.01.2007
TOT 21.06	Käiväkonemkuljettaja kuoli rajäilysonnettomuudessa	10.11.2006
TOT 9.06	Mies putosi rautatieasemalta maahan työskennellessään sillalla hiekkapölyllis- ja maalaristöissä	18.05.2006
TOT 4.06	Työntekijä putosi takvan 7. kannen lastauskarrilla n. 14 m korkealle ja edelleen mereen	01.03.2006
TOT 13.07	Kalanviejä hukui pudottuaan järven	19.01.2006
TOT 1.06	Hiomakiven päsi sinkoutui koneistajan päähän	01.01.2006
TOT 3.06	Yhdyskuntatapakehän suorittava putosi sisätoimiston katolta	01.01.2006
TOT 7.06	Laaduttaja parusti limapölypölköiden työntäjän ja runkorakenteiden väliin	01.01.2006
TOT 0.06	Säiliöauton kuljettaja putosi säiliön päältä lastauslaitteessa	01.01.2006

TOTTI-järjestelmän avulla voit hakea sinua kiinnostavia TOT-tapauksia ja niistä tehtyjä pdf-muotoisia tutkintaraportteja.

TOT-tapauksia ja niistä tehtyjä tutkintaraportteja voi hakea internetistä TOTTI-järjestelmän avulla. TOTTI on TOT-tietopalvelun tueksi kehitetty järjestelmä, jonka avulla

- voit hakea (etsiä) mielenkiintosi kohteena olevia TOT-tapauksia ja niistä laadittuja tutkintaraportteja www-ympäristössä
- tulostaa hakemasi tapausten otsikko- ja tiivistelmätiedot yhteenvetoraporttina
- tarkastella hakemiasi TOT-tapausten yksityiskohtaisempia tietoja
- tulostaa tai tallentaa tietokoneellesi TOT-raportit myöhempää hyödyntämistä varten pdf-muodossa

- lähettää palautetta TOT-tutkinnasta ja TOTTI-järjestelmästä Tapaturmavakuutuslaitosten liiton asiantuntijoille.

TOTTI-järjestelmässä navigointi noudattaa yleisiä internet-navigoinnin käytäntöjä. Navigoiminen perustuu ruudun vasemmassa reunassa esitettyihin otsikoihin (välilehtiin), joiden kautta voit

- tarkastella kaikkia järjestelmään tallennettuja TOT- ja YTOT -tapauksia tapahtumapäivämäärän mukaisessa järjestyksessä (TOT- ja YTOT-tapaukset –välilehdet)
- tehdä erilaisia hakuja (Laajennettu haku-, Rajattu haku-, Tunnistehaku ja Vapaa sanahaku –välilehdet)
- lähettää palautetta TOT-tutkinnasta ja TOTTI-järjestelmästä (Anna palautetta –välilehti)

Tarkempaan TOTTI-järjestelmän ohje löytyy osoitteesta www.tvl.fi kohdasta ”TOTTI”. Suoraan TOTTI-järjestelmään pääset osoitteella www.tvl.fi/totti.

TOT-RAPORTTIEN HYÖDYNTÄMINEN

TOT-raportteja voidaan hyödyntää työpaikoilla mm. seuraavilla tavoilla:

- kaikki raportit käsitellään työnjohdon palaverissa, työmaan viikkopalaverissa tms. linjajohdon yhteisissä tilaisuuksissa
- raportit käsitellään työsuojelutoimikunnassa
- raportit liitetään työnopastusmateriaalin joukkoon tai esimerkiksi koneen tai laitteen käyttöohjeisiin
- raportteja voidaan käyttää hyödyksi koulutustilaisuuksissa
- raporttien perusteella laaditaan ohjeita, tiedotteita, juttuja henkilöstölehteen tai sisäiseen tiedotteeseen, tietoiskuja ilmoitustauluille jne.
- raportit toimitetaan suunnittelijoille, laitevalmistajille ja alihankkijoille, joiden toiminnalla on merkitystä tapaturmien torjunnassa

